PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, 28, ta' Ottubru, 2022

Rikors Maħluf Nru: 1207/2021

STEWARD MALTA MANAGEMENT LIMITED

VS.

IL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar l-ewwel eċċezzjoni mressqa mill-konvenut Kummissarju tat-Taxxi dwar jekk din il-qorti għandhiex is-setgħa bil-liġi li tisma' din il-kawża;

Daħla

2. B'rikors maħluf imressaq fis-**7 ta' Diċembru, 2021**, il-kumpannija Steward Malta Management Limited (minn issa 'l quddiem imsejħa bħala '*Steward*') fissret li l-Gvern ta' Malta kien ta konċessjoni lil Vitals Global Healthcare Limited, Vitals Global Assets Limited u Vitals Global Healthcare Management Limited sabiex dawn imexxu tliet sptarijiet ġewwa Malta. Dawn it-tliet kumpanniji kienu sussidjarji tal-kumpannija Bluestone Investments Limited;

3. Billi t-tmexxija ta' dawn l-isptarijiet ma kinitx sejra tajjeb, Steward tgħid li fuq talba tal-Gvern Malti, fi Frar 2018 hija kompliet din il-konċessjoni, wara li xtrat mingħand Bluestone Investments Limited, l-ishma kollha ta' Vitals Global Healthcare Limited, Vitals Global Assets Limited u Vitals Global Healthcare Management Limited. Wara l-kisba ta' dawn l-ishma, l-isem ta' dawn it-tliet kumpanniji nbidel għal Steward Malta Limited, Steward Malta Assets Limited u Steward Malta Management Limited;

4. Steward tkompli tgħid li fit-8 ta' Novembru, 2021 hija rċeviet avviż b'kont mibgħut mill-Kummissarju tat-Taxxi sabiex tħallsu b'kollox is-somma ta' €36,816,847.54, magħmula minn taxxa fuq il-valur miżjud, imgħax u penali marbuta maż-żmien ta' bejn Mejju 2016 u Ġunju 2021;

5. Hija tgħid li dan il-kont, li ntbagħtilha mill-Kummissarju tat-Taxxi, mhuwiex wieħed tajjeb għal ħames raġunijiet differenti, jiġifieri: (i) li hija m'għandhiex twieġeb għall-arretrati ta' taxxa li jolqtu ż-żmien ta' bejn Mejju 2016 u Diċembru 2017, meta t-tliet kumpanniji li kienu jmexxu l-isptarijiet kienu jaqgħu taħt Bluestone Investments Limited; (ii) li anke jekk kieku stess hija kellha tagħmel tajjeb għall-arretrati tat-taxxa, mhux sew li hija tagħmel tajjeb ukoll għall-interessi u l-penali fuq it-taxxa li ma tħallsitx fiż-żmien li kien hemm Bluestone Investments Limited; (iii) li t-talba għall-ħlas magħmula mill-Kummissarju saret qabel il-waqt għaliex bejn il-partijiet kien hemm ftehim mhux iffirmat, fejn id-dejn kellu jitħallas fuq terminu ta' żmien; (iv) li safejn il-kont jinsab imsejjes fuq stima ta' taxxa, il-Kummissarju tat-Taxxi jrid juri li dak kollu mitlub minnu huwa tassew dovut; u (v) li l-kreditu li l-Kummissarju tat-Taxxi qed jgħid li għandu mhuwiex ċert, likwidu u dovut u għalhekk mhuwiex titlu eżekuttiv;

6. Minħabba f'hekk, Steward qiegħda titlob lil din il-qorti sabiex:

«1. Tirrevoka u tannulla l-Avviż datat 8 ta' Novembru, 2021 maħruġ mill-Kummissarju intimat kontra l-Kumpannija Rikorrenti u anness bħala Dokument A;
2. Alternattivament, tiddikjara illi l-Avviż ma jikkostitwix titolu eżekuttiv favur il-Kummissarju intimat;

Bl-ispejjeż kontra l-intimat Kummissarju tat-Taxxi.»

7. Il-konvenut Kummissarju tat-Taxxi ressaq risposta maħlufa fil-**<u>31 ta' Jannar, 2022</u>** u fiha huwa ressaq għadd ta' eċċezzjonijiet. Fosthom hemm l-ewwel eċċezzjoni, li sejra tiġi deċiża f'din is-sentenza, li tgħid hekk:

«1. Illi, in linea preliminari u bla preġudizzju, din l-Onorabbli Qorti ma hijiex il-Qorti kompetenti, ratione materiae, biex tisma' din il-kawża u dan in vista tal-Artikoli 43 u 44 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta li, fil-fatt, jipprovdu r-rimedju ordinarju sabiex il-kumpannija rikorrenti tikkontesta l-avviż tal-Kummissarju tat-Taxxi datat it-8 ta' Novembru, 2021, (anness mar-rikors promotur bħala Dokument A) quddiem it-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva – xi ħaġa li hija għażlet li ma tagħmilx. Dan japplika wkoll għall-perijodi ta' taxxa ta' bejn l-01/05/2016 sa 01/12/2017, u l-interessi u l-penali relattivi, kif ukoll għall-argument fir-rikors promotur li skontu l-Kummissarju tat-Taxxi kellu juri kif ġiet ikkalkolata t-taxxa sa fejn din hija riżultat ta' stima (in konnessjoni mal-argument tal-istima ara wkoll l-eċċezzjoni Nru 5 iktar 'il quddiem f'din ir-risposta).»

8. Fis-seduta tat-18 ta' Frar, 2022 (ara paġna 55 tal-atti tal-kawża), il-partijiet qablu li din il-qorti għandha tagħti sentenza parzjali dwar l-eċċezzjoni li tolqot is-setgħa ta' din il-qorti li tisma' din il-kawża;

9. Għalkemm fuq talba ta' Steward (ara paġna 55 tal-atti tal-kawża), il-qorti tatha żmien sat-30 ta' Marzu, 2022, liema żmien ġie mġedded sas-27 ta' Mejju, 2022 fuq talba oħra ta' Steward (ara paġna 56 tal-atti tal-kawża), sabiex hija tkun tista' tressaq l-affidavits tagħha, b'rabta ma' din l-eċċezzjoni, Steward baqgħet ma ressqet xejn. Anzi fis-seduta tat-13 ta' Ġunju, 2022, Steward iddikjarat li hija kienet qiegħda tirrinunzja li tressaq provi dwar din l-eċċezzjoni (ara paġna 59 tal-atti tal-kawża);

10. Il-partijiet ressqu s-sottomissjonijiet tagħhom bil-mitkub;

11. Il-qorti wara li ħadet qies tal-atti u s-sottomissjonijiet kollha tal-kawża tinsab f'qagħda li tagħti din is-sentenza;

Fatti

12. Fit-8 ta' Novembru, 2021, il-Kummissarju tat-Taxxi bagħat ittra lil Steward u qalilha li hija għandha kont pendenti miegħu fl-ammont ta' €36,816,847.54 (ara paġna 9 tal-atti tal-kawża). F'din l-ittra l-Kummissarju tat-Taxxi għamililha ċara li Steward kellha żmien ta' 30 jum biex tħallas dan il-kont u li dan l-avviż kien qiegħed isirilha skont l-**artikolu 59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta**;

13. Skont il-kont li hemm mehmuż ma' din l-ittra (ara paġna 10 tal-atti tal-kawża), il-bilanċ dovut minn Steward kien ikopri ż-żmien ta' bejn l-1 ta' Mejju, 2016 u l-1 ta' Ġunju, 2021. Il-bilanċ fil-kont ġie maqsum hekk: (i) €32,948,305.26 bħala taxxa fuq il-valur miżjud li ma tħallsitx; (ii) €3,484,059.98 bħala mgħax fuq l-arretrati tat-taxxa; u (iii) €384,482.30 bħala penali amministrattiva għaliex it-taxxa ma tħallsitx fil-ħin;

14. F'dan il-kont hemm imniżżel li, «*This statement is to be considered as a demand note for payment in terms of the provision of article 59 of the 1998 VAT Act*»;

15. Fil-qosor, l-**artikolu 59 tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Miżjud (Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta)** jgħid li l-Kummissarju tat-Taxxi jista' jitlob il-ħlas ta' kull taxxa u penali amministrattiva bil-mezz ta' nota ta' talba għall-ħlas, fi żmien tletin jum min-notifika. Jekk il-ħlas mitlub ma jsirx u t-talba għall-ħlas ma tiġix ikkontestata fi żmien tletin jum, il-Kummissarju jkollu l-jedd li jgħaddi biex jiġbor dak il-ħlas bħala titlu eżekuttiv, wara jumejn min-notifika permezz ta' att ġudizzjarju.

16. F’dan il-każ, Steward ma qablitx mat-talba għall-ħlas imressqa mill-Kummissarju tat-Taxxa b’riħet l-ittra tat-8 ta’ Novembru, 2021;

17. Għalhekk fis-7 ta’ Diċembru, 2021, hija ressqet din il-kawża biex tattakka dan il-kont;

Konsiderazzjonijiet

18. Kif ingħad aktar kmieni, din is-sentenza hija limitata biss fuq l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut Kummissarju tat-Taxxi dwar is-setgħa ta’ din il-qorti biex tisma’ din il-kawża;

19. Din hija eċċezzjoni li skont l-**artikolu 730 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta’ Malta** għandha tiġi maqtugħa b’deċiżjoni għaliha, qabel jew inkella flimkien mas-sentenza fuq il-mertu (ara ***El Dara Limited v. Emanuel Galea*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta’ Settembru, 2009). Ifisser għalhekk li eċċezzjoni bħal din trid tinqata’ permezz ta’ sentenza u mhux permezz ta’ sempliċi digriet mogħti waqt verbal ta’ seduta (ara ***Edwin Ċilia v. Melina Ċilia*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta’ Ġunju, 2021);

20. Illi minħabba li s-setgħa li qorti tisma’ kawża toħroġ mil-liġi, kull deroga li żżommha milli tkun tista’ twettaq dik is-setgħa tagħha trid tkun waħda espressa u mogħtija tifsira dejqa (ara ***Joseph Fenech et v. Rev. Saċ. Prof. Serafino Żarb noe et*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-10 ta’ Mejju, 1952 u ***Stanley Sullivan et v. Stephen Browning Gilmour et*** deċiża mill-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili fis-17 ta’ Jannar, 2013). Mill-banda l-oħra però wieħed irid ukoll iżomm f’moħħu dak imtenni mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza ***Gaetana Ghiller et v. Michael Ebejer et***, maqtugħa fl-20 ta’ Jannar 2008, li materja ta’ kompetenza hi ta’ ordni pubbliku

u l-liġijiet li jirregolawha jridu jiġu strettament applikati. Il-ġurisdizzjoni u l-kompetenza tal-qorti ma tistax tiġi deċiża fuq bażi ta' ekwità jew konvenjenza;

21. Hija r-rieda tal-liġi wkoll (ara **artikolu 774 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**) li, f'każijiet partikolari, il-qorti hija ħielsa li tqajjem minn rajha l-kwistjoni tas-setgħa tagħha li tisma' kawża, ukoll meta ma titqajjimx eċċezzjoni f'dan is-sens (ara ***L-Avukat Rachel Loporto Montebello nomine v. Victoria Dingli nomine*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-7 ta' Frar, 2019 u ***Marianna sive Manon Calleja et v. Kummissarju tal-Artijiet*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta' Frar, 2021);

22. Issa l-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għandha s-setgħa li taqta' u tiddeċiedi kull materja ta' natura ċivili. Dan hu hekk sakemm din ma tkunx riżervata b'liġi '*ad hoc*' lil xi tribunal jew bord speċjali (ara ***Saviour Mifsud et v. Alfred Lucia et*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-14 ta' Lulju, 2004);

23. Dwar dan il-qorti tagħraf li tribunali speċjali jew bordijiet kważi-ġudizzjarji, illum il-ġurnata, jiffurmaw parti waħda mill-mekkanżimu tal-amministrazzjoni tal-ġustizzja. Fost ir-raġunijiet ewlenija wara l-ħolqien ta' dawn it-tribunali u l-bordijiet speċjalizzati nsibu: (i) il-ħeffa fil-proċeduri; (ii) it-tneħħija ta' ċertu proċeduri amministrattivi minn ħoġor il-qrati; u kif ukoll (iii) biex dawn l-organi jiddeterminaw ċertu kwistjonijiet ta' natura teknika u speċjalizzata li ġudikanti li jpoġġu fil-qrati ordinarji ma jkollhomx id-dehen u l-ħila neċessarja biex ikunu jistgħu jiddeċiedu dwarhom. Dan kollu ġustament minħabba l-limiti tal-għarfien tagħhom fuq dik l-istess materja teknika;

24. Il-qsim tal-kompetenza tal-qrati u t-tribunali hija materja ta' ordni pubbliku u l-partijiet ma jistgħux jaqblu dwar quddiem liema qorti jressqu t-tilwima tagħhom. Dan għaliex kif tajjeb imfisser mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza ***Anthony Azzopardi et v. Dorsi Behag et*** deċiża fil-5 ta' April, 2013,

«il-kompetenza tad-diversi tribunali tal-istat Malti hija regolata b'liġi, u mhux kompitu ta' xi qorti li tasserixxi kompetenza li mhux tagħha. Ir-regoli ta' proċedura huma ta' ordni pubblika u jeħtieġ li jiġu segwiti skont id-dettami espressi tagħhom, u ma jistgħux jiġu interpretati skont ix-xewqa tal-partijiet»;

25. Meta qorti tal-ġustizzja żżomm għaliha ġurisdizzjoni li ma jkollhiex, kull deċiżjoni li tieħu dik il-qorti ma tkun tiswa għalxejn. Hekk fil-fatt ingħad fis-sentenza ***Avukat Dr. Edward Fenech Adami nomine v. Arsemis Christos nomine*** deċiża mill-Qorti tal-Kummerċ fis-6 ta' April, 1972 li, «*Where a Court takes it upon itself to exercise a jurisdiction which it does not possess its decision amounts to nothing* (***G. Halsbury's Laws (3rd Edit.) 350, 359***)»;

26. Sewwasew fil-każ tagħna l-Kummissarju konvenut qiegħed jisħaq fl-ewwel eċċezzjoni tiegħu illi din il-qorti m'għandhiex is-setgħa li tisma' din il-kawża għaliex il-kompetenza dwar ħwejjeġ li għandhom x'jaqsmu mal-kontestazzjoni ta' Steward hija mogħnija bil-liġi lit-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva;

27. Id-dispożizzjonijiet tal-liġi illi fuqhom hija mibnija din l-eċċezzjoni huma l-**artikoli 43** u **44** tal-**Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta** li jgħidu li t-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva għandu jisma' tilwimiet li għandhom x'jaqsmu ma' stejjem ta' taxxa u kwistjonijet li għandhom x'jaqsmu mal-ammonti ta' taxxa li għandhom jitħallsu u mat-twaħħil ta' penali amministrattivi;

28. Sewwasew f'dan il-każ, Steward qiegħda tikkontesta t-talba għall-ħlas magħmula mill-Kummissarju tat-Taxxi għaliex qiegħda tgħid: (i) li parti mill-kont tat-taxxa u tal-penali ma kellux jinħareġ kontriha għaliex imur lura għaż-żmien ta' meta hija kien għad ma kellhiex f'idejha t-tliet kumpanniji li qed imexxu l-isptarijiet; (ii) li l-kont ma kellux jinħareġ għalissa għaliex il-partijiet ġa kellhom ftehim bejniethom dwar kif kellha titħallas it-taxxa; u (iii) li safejn il-kont huwa maħdum fuq stima, il-Kummissarju kellu juri kif wasal għal din l-istima. Minħabba f'din il-kontestazzjoni,

Steward trid li din it-talba għall-ħlas tal-Kummissarju tat-Taxxi ma tinbidilx f'titlu eżekuttiv skont l-**artikolu 59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta**;

29. Mix-xorta tat-tilwima kif imfassla minn Steward fir-rikors maħluf tagħha, joħroġ ċar li Steward imxiet ħażin meta hija ressqet din il-kawża quddiem din il-qorti u mhux quddiem it-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva;

30. Tassew jekk Steward kienet aggravata b'xi stima li ġiet notifikata lilha mill-Kummissarju tat-Taxxi, hija kellha tressaq il-każ tagħha fi żmien tletin jum quddiem it-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva skont l-**artikoli 43** u **59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara f'dan is-sens ***Joseph Mary Farrell v. Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta' Settembru, 2016). Hekk ukoll, jekk Steward kellha xi kwistjoni dwar l-ammont ta' taxxa u/jew dwar l-ammont ta' penali li l-Kummissarju tat-Taxxa kien qiegħed jitlob fil-konfront tagħha, hija kellha tressaq l-ilment tagħha fi żmien tletin jum quddiem it-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva skont l-**artikolu 44(b), (ċ), (d), (e)** u **(k)** u l-**artikolu 59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara ***Bay Investments Ltd v. Il-Kummissarju tat-Taxxi*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fl-4 ta' Mejju, 2022 u ***Il-Kummissarju tat-Taxxi v. Carmel sive Charles Borġ pro et noe*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-27 ta'Jannar, 2021);

31. Hawnhekk ir-rieda tal-leġislatur hija ċara ħafna, *viz*. li tilwim ta' pagatur mal-Kummissarju tat-Taxxi dwar ammonti dovuti bħala taxxa u penali amministrattivi ma jistgħux jiġu deċiżi mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili. Mod ieħor, fejn it-tilwimiet fiskali jkunu bejn ċittadini privati u mhux mad-dipartiment tat-taxxa, il-kwistjoni ma tibqax aktar kompetenza tat-tribunali speċjalizzati, għaliex dawn it-tribunal speċjalizzati jidħlu biss fejn ikun hemm involut id-dipartiment tat-taxxa (ara ***Mario Testa v. Alfred Theuma*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-18 ta' Jannar, 2002);

32. Biex jingħad kollox imbagħad, skont il-ġurisprudenza, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tidħol fix-xena fejn xi ħadd ikun irid iwaqqa' t-titlu eżekuttiv miksub mill-Kummissarju tat-Taxxi taħt l-**artikolu 59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta**, wara li jkunu laħqu għaddew it-tletin jum ta' kontestazzjoni u wara li tkun saret in-notifika tat-talba għall-ħlas b'att ġudizzjarju, meta pereżempju jintwera li min ikun intalab biex iħallas it-taxxa ma jkunx ġie notifikat bit-talba għall-ħlas tat-taxxa (ara ***Christopher Gauċi v. Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Mejju, 2019, ***L-Avukat Dr. Peter Fenech nomine v. Direttur Ġenerali tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fil-5 ta' Ottubru, 2018 u ***Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud v. Frank Fenech*** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Settembru, 2012);

33. Fil-każ tagħna iżda t-tilwima li Steward għandha mal-Kummissarju tat-Taxxi m'għandhiex x'taqsam ma' xi nuqqasijiet proċedurali tat-titlu eżekuttiv bħal nuqqas ta' notifika tat-talba għall-ħlas. Mod ieħor il-kontestazzjoni li Steward għandha mal-Kummissarju tat-Taxxi hija waħda ta' sostanza li għandha x'taqsam mal-ammonti nfushom li l-Kummissarju tat-Taxxi qiegħed jitlob li jitħallas mingħandhom;

34. Għalhekk din il-qorti qiegħda ssib li l-ewwel eċċezzjoni tal-Kummissarju konvenut, li din il-qorti ma tistax tisma' u tiddeċiedi din il-kawża, hija waħda tajba;

35. Il-qorti tagħlaq billi tgħid li hija ma tistax tibgħat l-atti ta' din il-kawża lit-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva skont l-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** għaliex din id-deċiżjoni qiegħda tingħata permezz ta' sentenza parzjali skont l-**artikolu 730 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** u mhux permezz ta' digriet kamerali li ma jistax jiġi appellat skont l-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;

36. Steward għażlet li tikkontesta din l-eċċezzjoni, tħalliet tressaq il-provi tagħha (għalkemm imbagħad ma ressqithomx) u anke ressqet is-sottomissjonijiet tagħha

bil-miktub. Għalhekk huwa xieraq li din l-eċċezzjoni tiġi deċiża b'sentenza skont l-**artikolu 730 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** ħalli jekk tkun trid Steward tkun tista' tappella minn din is-sentenza. Li kieku din id-deċiżjoni ngħatat b'digriet kamerali skont l-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, din id-deċiżjoni ma kinitx tkun tista' tiġi appellata u b'hekk Stewart tkun ġiet li tilfet il-jedd ta' appell;

37. Sfiq ma' dan, il-qorti tifhem li l-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** jgħodd meta l-attur ma jkunx qiegħed jikkontesta l-eċċezzjoni tal-kompetenza li tkun ġiet imqanqla mill-konvenut u jħalli f'idejn il-qorti tiddeċiedi hi jekk għandhiex iżżomm il-kawża jew inkella tibgħathiex quddiem qorti jew tribunal ieħor. Huwa għalhekk li f'każ bħal dan, il-liġi fl-**artikolu 741(b)** trid li d-digriet li ma jkunx appellabbli. Meta iżda l-parti topponi għal dik l-eċċezzjoni tal-inkompetenza għaliex l-attur jinsisti li l-kawża fetaħha sew bħalma ġara f'dan il-każ, allura l-qorti ma tkunx aktar tista' tagħti digriet mhux appellabbli skont l-**artikolu 741(b)** iżda jkollha tagħti sentenza dwar dik l-eċċezzjoni skont l-**artikolu 730**, ħalli b'hekk il-partijiet li jkunu qegħdin jitlewmu dwar il-kompetenza tal-qorti jkunu jistgħu, jekk iridu, jappellaw minn dik is-sentenza;

38. Naturalment jekk l-attur ikun għażel li jikkontesta l-eċċezzjoni tal-inkompetenza u l-qorti issib kontrih permezz ta' sentenza, l-attur ma jistax jippretendi li l-qorti tuża' l-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, sabiex wara s-sentenza, hija tagħti digriet biex tibgħat il-kawża quddiem il-qorti t-tajba. L-aktar li jista' jagħmel l-attur huwa li jappella minn dik is-sentenza quddiem il-Qorti tal-Appell biex din iddawwar is-sentenza tal-ewwel qorti;

39. Ir-rinviju msemmi fl-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** għalhekk ma jistax jiġi użat meta l-eċċezzjoni tiġi deċiża b'sentenza. Li kieku rinviju taħt dan l-artikolu jkun jista' jsir anke wara li tingħata sentenza mill-ewwel qorti u mill-qorti tal-appell, dan ikun ifisser li l-qorti jew tribunal li jirċievi l-kawża jkun jista' ma jaqbilx ma' dik is-sentenza u jerġa' jibgħat lill-Qorti tal-Appell u nerġgħu niġu ċirku

tond. Ħaġa bħal din, żgur li ma kinitx l-intenzjoni tal-leġislatur. Għalhekk il-qorti qiegħda tifhem li r-rinviju msemmi fl-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** jista' jsir biss meta l-eċċezzjoni tal-inkompetenza ma tiġix deċiża b'sentenza u tiġi deċiża biss b'digriet kamerali għaliex il-partijiet ma jkollhomx kontestazzjoni bejniethom dwar il-qorti kompetenti;

40. Fuq kollox, il-qorti tifhem li r-rinviju lil tribunal ieħor kif imsemmi fl-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** jista' jsir biss sakemm dak ir-rinviju jkun wieħed fattibbli. Skont l-**artikoli 43**, **44** u **59 tal-Kap 406 tal-Liġijiet ta' Malta,** il-kwistjoni mqanqla minn Stewart kellha titressaq quddiem it-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva fi żmien tletin jum mid-data tan-notifika tat-talba għall-ħlas magħmula mill-Kummissarju tat-Taxxi. F'dan il-każ, tajjeb jew ħazin dawn it-tletin jum illum għaddew. Għalhekk din il-qorti, anke kieku trid, ma tistax tibgħat l-atti lit-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva ladarba dan iż-żmien laħaq għadda;

41. Il-qorti tqis ukoll li *lex vigilantibus spectat*. Jiġifieri li l-liġi tħares lejn l-interessi ta' dawk li joqogħdu attenti mal-liġi. F'dan il-każ kien nuqqas ta' Steward, li ressqu din il-kawża quddiem l-organu ġudizzjarju l-ħażin. Fiż-żgur, din il-qorti ma tistax ma tqisx ukoll li Steward għażlet li tikkontesta l-eċċezzjoni tal-kompetenza mqajma mill-Kummissarju konvenut u għar-raġunijiet li tafhom hi biss, għażlet li taħli xhur sħaħ fuq din il-kwistjoni tal-kompetenza billi l-ewwel titlob li tressaq il-provi dwar din il-kwistjoni biex mbagħad ma tressaqhomx;

42. Tassew din il-qorti ma tarax li tkun qiegħda tagħmel sew, jekk tibgħat l-atti lit-Tribunal tar-Reviżjoni Amministrattiva, aktar u aktar: (i) meta jkollok sitwazzjoni bħal f'dan il-każ fejn kawża tinfetaħ quddiem qorti ħażina bla ġustifikazzjoni; (ii) meta għandek liġi ċara li tgħidlek fejn din il-kawża għandha titressaq; u (iii) agħar minn hekk dik il-parti ttawwal il-proċeduri għalxejn billi twiegħed li ħa tressaq il-provi imbagħad ma tressaqhomx. Fil-fehma ta' din il-qorti, ir-rinviju msemmi fl-**artikolu 741(b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** m'għandux iservi biex parti tinqeda bih bil-ħsieb ħażin li tipprova tirbaħ iż-żmien;

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-qorti qiegħda **<u>tilqa</u>**’ l-ewwel eċċezzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi għaliex issib li din il-qorti m’għandhiex is-setgħa li tisma’ u taqta’ din il-kawża u b’hekk hija qiegħda teħles lill-istess Kummissarju mill-ħarsien tal-ġudizzju.

L-ispejjeż kollha tal-kawża għandhom jitħallsu minn Steward Malta Management Limited ladarba kienet hi li fetħet din il-kawża ħażin.

____

Christian Falzon Scerri
Imħallef

____

Mary Josephine Musu
Deputat Reġistratur